

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 59

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 20 ianuarie 2017

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 613 din 4 octombrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2-5			
Decizia nr. 646 din 1 noiembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865	6-7			
Decizia nr. 721 din 6 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal	8-11			
Decizia nr. 722 din 6 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală	11-14			
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		49.	— Ordin al ministrului tineretului și sportului pentru aprobarea programelor sportive de utilitate publică și a Metodologiei privind finanțarea federațiilor sportive naționale de către Ministerul Tineretului și Sportului în anul 2017	15
		103/C.	— Ordin al ministrului justiției privind prelungirea aplicării în perioada 1 ianuarie 2017—28 februarie 2017 a Ordinului ministrului justiției nr. 820/C/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea majorării pentru lucrări de excepție sau misiuni speciale funcționarilor publici cu statut special și personalului civil din sistemul administrației penitenciare și a Ordinului ministrului justiției nr. 821/C/2015 privind condițiile de acordare a majorării salariale pentru funcționarii publici cu statut special și personalul civil din sistemul administrației penitenciare care desfășoară activități în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 613

din 4 octombrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4, art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Bogdan Petre Ilie, Roberto Marian Andrei, Andrei Hompot și Eva Burjan în Dosarul nr. 23.701/3/2014** al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.532D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 23.701/3/2014**, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.** Excepția a fost ridicată de Bogdan Petre Ilie, Roberto Marian Andrei, Andrei Hompot și Eva Burjan într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației împotriva Deciziei de compensare nr. 1.129 din 24 aprilie 2014, precum și soluționarea cererii de obligare a pârâtului statul român prin Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor să emită titlul de despăgubire, conform raportului de evaluare întocmit în Dosarul nr. 42.057/CC și cu respectarea procedurii

prevăzute de titlul VII din Legea nr. 247/2005. Între autorii excepției a fost încheiat contractul de cesiune de drepturi referitor la cota de 25% din drepturile pe care cedentii (doi dintre autorii excepției) le aveau conform dispoziției primarului municipiului Deva din 2008, care conținea propunerea de acordare de despăgubiri. Autorii excepției sunt beneficiarii unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și anume Sentința civilă nr. 5.165 din 19 septembrie 2011, pronunțată de Curtea de Apel București, prin care autoritatea publică pârâtă — Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor — a fost obligată să emită în favoarea lor decizia reprezentând titlul de despăgubire. Această obligație a fost executată ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu respectarea art. 17 alin. (1), art. 21 și art. 24 alin. (2) din aceasta, emițându-se de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor Decizia de compensare prin puncte nr. 1.129 din 24 aprilie 2014.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că soluționarea notificării formulate în temeiul Legii nr. 10/2001 s-a realizat în anul 2008, prin dispoziția emisă de primarul municipiului Deva cu propunerea de acordare de despăgubiri pentru un imobil situat în municipiul Deva, iar dosarul conținând propunerea de despăgubire a fost înaintat Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților unde până în anul 2011 a așteptat în nelucrare. După verificare, dosarul a fost trimis la evaluator, iar până la emiterea titlului de despăgubire a fost dispusă suspendarea procedurii de soluționare administrativă a dosarului, pentru ca în final să intre în vigoare Legea nr. 165/2013 care stabilește un alt cadru de acordare a despăgubirilor. Astfel, a soluționa dosarul de despăgubiri conform procedurii stabilite de Legea nr. 165/2013 apare ca o încălcare a principiului neretroactivității legii din două perspective: prima, prin raportare la momentul soluționării notificării, respectiv momentul emiterii dispoziției primarului municipiului Deva din 2008, când în vigoare erau dispozițiile titlului VII din Legea nr. 247/2005, iar a doua, prin raportare la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, când era pronunțată o hotărâre definitivă și irevocabilă de obligare a statului român, prin Comisia Centrală de Stabilire a Despăgubirilor, la emiterea titlului de despăgubire aferent dispoziției din 2008. Mai mult decât atât, la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, împotriva Comisiei Centrale de Stabilire a Despăgubirilor, devenită ulterior Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, era începută procedura executării silite, astfel că, în această situație, nu putea fi aplicată legea nouă. Așadar, întrucât la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 era stabilită cu putere de lucru judecat obligația statului român, prin Comisia Centrală de Stabilire a Despăgubirilor, la emiterea titlului de despăgubire conform

procedurii prevăzute de titlul VII din Legea nr. 247/2005, susțin că soluționarea dosarului de despăgubire conform procedurii prevăzute de Legea nr. 165/2013 încalcă principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 9 din 7 martie 1994, prin care s-a reținut că hotărârea judecătorească este supusă condițiilor de fond și de formă stabilite de legea sub imperiul căreia a fost pronunțată, fără ca legea nouă să aibă vreo înrâurire asupra ei, deoarece ea este socotită, față de părțile care au participat în proces, că are valoarea unui contract încheiat în momentul pronunțării ei. Aceeași soluție a fost reconfirmată prin Decizia Curții Constituționale nr. 686 din 26 noiembrie 2014. Pentru aceste considerente, prevederile art. 4, art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8) și art. 24 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 apar ca neconstituționale.

6. În ceea ce privește dispozițiile art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, autorii excepției susțin că acestea contravin art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece „crează un cadru discriminatoriu față de persoane diferite aflate în situații juridice similare”. Astfel, pentru subiecți de drept titulari ai unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, acest act normativ stabilește soluționări diferite, deși, din punctul de vedere al efectelor hotărârii judecătorești, acestea prezintă putere de lucru judecat. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 755 din 16 decembrie 2014, ale cărei considerente apreciază că se aplică și în prezenta cauză. În concluzie, susțin că art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 creează tratamente diferite pentru subiecți de drept titulari ai unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, după cum urmează: pentru cei pentru care instanțele au stabilit obligația emiterii titlurilor de despăgubire într-un anumit quantum, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților urmează să emită titluri de plată care se achită în 5 ani, pe când, în situația celor care sunt titulari de hotărâri definitive și irevocabile prin care instanțele au stabilit obligația emiterii titlului de despăgubire, Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor urmează să soluționeze dosarele potrivit art. 21 din Legea nr. 165/2013.

7. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă** apreciază că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere prevederilor invocate din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Cu privire la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție arată că, după cum se prevede expres în art. 4 din Legea nr. 165/2013, sub incidența legii noi intră cererile formulate și depuse în termen legal la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzele în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzele aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, la data intrării în vigoare a legii. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că „o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul

legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul imediat următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare.” Referitor la art. 16 din Constituție apreciază că dispozițiile de lege criticate nu instituie discriminări, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 269 din 7 mai 2014 și nr. 395 din 3 iulie 2014.

10. **Avocatul Poporului** menționează că își păstrează același punct de vedere, în sensul constituționalității dispozițiilor de lege criticate, cu cel transmis Curții Constituționale și reținut în deciziile nr. 231 din 15 aprilie 2014, nr. 763 și nr. 764 din 18 decembrie 2014.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere depus la dosar de partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este menționat în încheierea de sesizare, îl reprezintă prevederile art. 4, art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare, care au următoarea redactare:

— Art. 4: *„Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;*

— Art. 16: *„Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților investite de lege se soluționează prin acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte, care se determină potrivit art. 21 alin. (6) și (7).”;*

— Art. 17 alin. (1) lit. a): *„În vederea finalizării procesului de restituire în natură sau, după caz, în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, se constituie Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, denumită în continuare Comisia Națională, care funcționează în subordinea Cancelariei Primului-Ministru și are, în principal, următoarele atribuții: a) validează/invalidază în tot sau în parte deciziile emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii;”;*

— Art. 21 alin. (5), (6) și (8): *„(5) Secretariatul Comisiei Naționale, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punctul de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii.”;*

Pentru clarificarea aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale poate solicita documente în completare entităților investite de lege, titularilor dosarelor și oricărui altor instituții care ar putea deține documente relevante.

(6) Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

[...]

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității investite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7).”;

— Art. 24 alin. (2): „În dosarele în care se acordă măsuri compensatorii altor persoane decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, se acordă un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului stabilită conform art. 21 alin. (6).”;

— Art. 41 alin. (5): „Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.”

14. În vederea stabilirii obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că litigiul în cadrul căruia a fost ridicată aceasta are ca obiect soluționarea contestației împotriva Deciziei de compensare prin puncte nr. 1.129 din 24 aprilie 2014 a Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, emisă ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, ca urmare a executării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile — Sentința civilă nr. 5.165 din 19 septembrie 2011, pronunțată de Curtea de Apel București — prin care s-a stabilit în sarcina entității investite de lege o obligație de a face, respectiv de a emite decizia care să conțină titlul de despăgubire, hotărâre pronunțată cu respectarea vechii legi în materia restituirii proprietăților — Legea nr. 247/2005. Motivat de faptul că autoritatea menționată nu s-a raportat, la emiterea actului său, la această ultimă lege, autorii excepției s-au adresat instanței judecătorești la data de 8 iulie 2014, deci ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, solicitând anularea Deciziei de compensare nr. 1.129 din 24 aprilie 2014 și obligarea pârâtului statul român prin Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor să emită titlul de despăgubire, conform raportului de evaluare întocmit în Dosarul nr. 42.057/CC și cu respectarea procedurii prevăzute de titlul VII din Legea nr. 247/2005. Așadar, Curtea constată că situația din speță se încadrează în ipoteza tezei întâi a art. 4 din Legea nr. 165/2013, de vreme ce dosarul de despăgubiri se afla, la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, în faza administrativă de cerere depusă, dar nesoluționată de autoritatea competentă — Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, devenită Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor. Prin urmare, obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013.

15. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (2) care consacră principiul neretroactivității

legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile și art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că în cauza dedusă soluționării instanței judecătorești care a sesizat Curtea Constituțională a fost emisă, în anul 2008, în favoarea autorilor excepției, de către entitatea investită de lege cu soluționarea notificării — în speță Primăria Municipiului Deva — dispoziția conținând propunerea de acordare de despăgubiri pentru un imobil revendicat în condițiile dispozițiilor Legii nr. 10/2001 coroborate cu cele ale Legii nr. 247/2005. Acest act administrativ — dispoziția primarului — nu este consecința unei hotărâri judecătorești prin care instanța să se fi pronunțat definitiv/irevocabil asupra calității de persoană îndreptățită și asupra întinderii dreptului de proprietate a autorului excepției. Prin urmare, Decizia nr. 686 din 26 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 27 ianuarie 2015 — prin care Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și ale art. 21 alin. (5) și (8) din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate a acestora —, nu este incidentă în cauză, așa încât urmează a se analiza criticile de neconstituționalitate aduse în prezenta cauză.

17. Cu privire la dispozițiile art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8) din Legea nr. 165/2013, autorii excepției susțin, în esență, că aplicarea noii legi pentru stabilirea și acordarea măsurilor reparatorii — Legea nr. 165/2013 situațiilor precum cea din speță, în care era deja pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă prin care instanța obliga Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor să emită decizia reprezentând titlul de despăgubire, contravine art. 15 alin. (2) din Constituție. Cu privire la această critică, Curtea s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 662 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 26 noiembrie 2015, paragrafele 17 și 18, reținând că, în acord cu jurisprudența sa constantă, o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Curtea a constatat că nu poate fi vorba de retroactivitatea Legii nr. 165/2013, din moment ce situația juridică se află în curs de constituire, în sensul de a fi stabilit în concret cuantumul despăgubirilor convenite în temeiul legilor reparatorii. În concordanță cu principiul *tempus regit actum* și al aplicării imediate a legii noi este firesc ca modalitatea de calcul să fie cea prevăzută de actul normativ în vigoare la momentul efectuării acestei operațiuni, iar nu prin raportare la dispoziții legale abrogate, așa cum sunt cele din Legea nr. 247/2005, care, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, guvernau modalitatea de stabilire a despăgubirilor convenite.

18. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, prin aceeași decizie, paragraful 19, Curtea a arătat că, potrivit jurisprudenței sale, aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între

diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia: „Faptul că, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective” (Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane ale căror dosare de despăgubire au fost deja soluționate sub imperiul Legii nr. 247/2005, adică anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, nu reprezintă un viciu de constituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea aceluiași principiu mai sus amintit *tempus regit actum*.

19. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza întâi raportate la art. 24 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, prin Decizia nr. 224 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 384 din 20 mai 2016, paragraful 23, Curtea, invocând jurisprudența sa, a constatat că singura derogare de la principiul prevalenței restituirii în natură, consacrat, de altfel, *expressis verbis* prin art. 2 lit. a) din Legea nr. 165/2013, este reprezentată de situația în care titularul a înstrăinat drepturile ce i se cuveneau potrivit legilor anterioare de restituire a proprietății. Prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 165/2013 stabilesc că, în situația în care titularul a înstrăinat drepturile ce i se cuveneau în temeiul legilor anterioare de restituire, singura măsură reparatorie acordată de legea nouă este cea a compensării prin puncte, în condițiile art. 24 alin. (2) din lege, fără a mai putea beneficia de măsurile reparatorii instituite prin legile reparatorii anterioare sau de măsurile reparatorii ale compensării integrale prin puncte. Potrivit acestei din urmă prevederi legale, criticate în prezenta cauză, cesionarii drepturilor izvorâte din legile de restituire beneficiază de un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate, la care se adaugă și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului, astfel cum aceasta rezultă din grila notarială valabilă la data intrării în vigoare a legii.

20. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza întâi raportate la art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 715 din 9 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 13 februarie 2015, paragraful 26, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale invocate și în prezenta cauză, și cu o motivare similară, reținând că este firesc ca obligația emiterii titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 să fie executată în condițiile noii legi, aceasta fiind tocmai expresia concretă a principiului *tempus regit actum* și a principiului aplicării imediate a legii noi. Situația autorilor excepției, care au calitatea de beneficiar al unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, prin care se stabilește în sarcina autorității publice pârâte o obligație de a face, respectiv de a emite o decizie ce intră în competența sa legală, este net diferită de cea potrivit căreia prin aceeași sentință judecătorească a fost stabilită suma convenită cu titlu de despăgubiri, în urma evaluării efectuate în condițiile Legii nr. 247/2005. Ultima ipoteză corespunde celei reglementate distinct de legiuitor, la art. 41 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 165/2013, legea nouă aplicându-se doar în ceea ce privește modalitatea de plată a sumelor de bani anterior stabilite. Prin urmare, dacă evaluarea asupra valorii imobilului nu a fost efectuată și nici stabilit cuantumul bănesc prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, este firesc, fără a fi, evident, discriminatoriu, ca aceste operațiuni să se raporteze la actul în vigoare la momentul în care au loc. Curtea a arătat în jurisprudența sa că respectarea principiului egalității în drepturi, stabilite prin prevederile art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică, în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluțiile, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Bogdan Petre Ilie, Roberto Marian Andrei, Andrei Hompot și Eva Burjan în Dosarul nr. 23.701/3/2014** al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (6) și (8), art. 24 alin. (2) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 4 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 646

din 1 noiembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 45
din Codul de procedură civilă din 1865

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Daniel Pițurlea și Violeta Pițurlea în Dosarul nr. 4.580/2/2015 (1.192/2015) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și care constituie obiectul Dosarului nr. 1.858D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât criticile vizează conduita concretă a unui procuror într-un anumit proces, aspect ce nu poate fi cenzurat prin intermediul controlului de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.580/2/2015 (1.192/2015), **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865**, excepție ridicată de Daniel Pițurlea și Violeta Pițurlea într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea apelului declarat de Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, împotriva sentinței prin care Tribunalul București a anulat în parte o hotărâre emisă de pârâta Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. din București, în ceea ce privește cuantumul despăgubirilor stabilite în favoarea reclamantilor pentru anumite terenuri expropriate și a obligat pârâta să plătească reclamantilor o despăgubire într-un alt cuantum, mai mare, pentru exproprierea acelor terenuri.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că sunt neconstituționale prevederile art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865 în măsura în care permit procurorului un exercițiu abuziv, o injustă abatere de la prevederile Constituției și ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, arată că, în cauză, reprezentatul Ministerului Public a introdus în mod discreționar apel împotriva hotărârii primei instanțe, deși la fond procurorul

pusese concluzii în acord cu cele susținute de reclamantii prin cererea de chemare în judecată. Autorii excepției precizează că, în opinia lor, această contradicție dintre doi reprezentanți aparținând aceluiași parchet denotă o conduită oscilantă, culpabilă, abuzivă, incompatibilă cu rolul procurorului și cu încrederea pe care statul și cetățenii i-au acordat-o. Mai arată că Ministerul Public este dator să asigure și să apere justul echilibru între drepturile cetățeanului și interesele generale pe care statul se prezumă că le întrușează. Or, în procesele de expropriere, rolul său nu este acela de a reprezenta interesele expropriatorului, ci de a veghea ca exproprierea să se facă în condițiile limitative și restrictive prevăzute de Constituție și lege. Arată că apelul Ministerului Public este inadmisibil, fiind făcut împotriva unei hotărâri judecătorești care a decis în sensul concluziilor puse de reprezentantul său. Precizează că, deși Ministerul Public are o condiție specială, calitatea sa procesuală fiindu-i conferită de legiuitor, trebuie totuși să justifice un interes legal și legitim, care, în acest caz, nu există.

6. **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că pe calea excepției de neconstituționalitate nu se analizează situațiile particulare care vizează aplicarea și respectarea legilor de către participanții la procesul civil.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865, care instituie reglementări privind condițiile și formele participării Ministerului Public în procesul civil, nu sunt de natură să înfrângă dispozițiile constituționale invocate de autorii excepției.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile de lege criticate sunt constituționale, arătând că raporturile juridice conflictuale ce fac obiectul procesului civil depășesc, în unele cazuri, interesul părților și intră în sfera interesului public. Ca și în procesul penal, procurorul este un exponent al intereselor generale ale societății, consacrate prin Constituție și prin legi. Prin dispozițiile art. 45 din Codul de procedură civilă s-a urmărit realizarea unui echilibru între formele de participare a procurorului în procesul civil, în acord cu principiile constituționale, precum și cu cele care guvernează desfășurarea procesului civil. Invocă, în acest sens, cele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865, care au următoarea redactare:

„(1) *Ministerul Public poate porni acțiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege.*

(2) *În cazul în care procurorul a pornit acțiunea, titularul dreptului la care se referă acțiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi de dispozițiile prevăzute în art. 246, 247 și 271—273, iar în cazul în care procurorul și-ar retrage cererea, va putea cere continuarea judecării.*

(3) *Procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în oricare fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.*

(4) *În cazurile anume prevăzute de lege, participarea și punerea concluziilor de către procuror sunt obligatorii.*

(5) *Procurorul poate, în condițiile legii, să exercite căile de atac împotriva oricăror hotărâri, iar în cazurile prevăzute de alin. 1 poate să ceară punerea în executare a hotărârilor pronunțate în favoarea persoanelor prevăzute la acel alineat”.*

13. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse la art. 1 alin. (3) care enumeră caracteristicile statului român, art. 1 alin. (4) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 1 alin. (5) care instituie obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 132 alin. (1) care prevede că procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta a fost invocată într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului declarat de Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, împotriva sentinței prin care Tribunalul București a obligat statul român prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. din București (C.N.A.D.N.R.) să plătească reclamanților, pentru anumite terenuri expropriate, o despăgubire într-un quantum mai mare decât cel stabilit inițial de compania menționată. Autorii excepției de neconstituționalitate critică prevederile art. 45 din Codul de procedură civilă, care

reglementează cu privire la activitatea procurorului în procesele civile, fiind nemulțumiți de împrejurarea că, deși în cursul judecării procesului în primă instanță, procurorul care a participat la dezbateri a pus concluzii favorabile acestora, în calitate de reclamanți, ulterior, după pronunțarea sentinței prin care acțiunea acestora a fost admisă în parte, cuantumul despăgubirilor acordate fiind majorat față de cel oferit inițial de statul român C.N.A.D.N.R., totuși, reprezentantul Ministerului Public a declarat apel împotriva acestei hotărâri.

15. Față de acest context, Curtea constată că argumentele expuse în motivarea excepției de neconstituționalitate de autorii acesteia nu vizează, în realitate, demonstrarea contrarietății dintre textul de lege criticat și prevederi ori principii constituționale, ci tind la evidențierea modalității abuzive — conform opiniei autorilor excepției — în care procurorul a exercitat calea de atac a apelului împotriva unei hotărâri pronunțate în urma soluționării în fond a procesului în care reprezentantul Ministerului Public a pus concluzii favorabile celor solicitate de autorii excepției prin cererea de chemare în judecată. Critica de neconstituționalitate este axată, așadar, pe expunerea modului contradictoriu în care procurorul a exercitat calea de atac, în discordanță cu atitudinea din fața primei instanțe.

16. Ca atare, Curtea constată că susținerile autorilor excepției nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, ci au ca finalitate dovedirea caracterului inadmisibil al apelului procurorului, ca urmare a faptului că acesta nu avea niciun interes să promoveze o cale de atac împotriva unei hotărâri judecătorești prin care procesul a fost soluționat în concordanță cu opinia reprezentantului Ministerului Public care a participat la acesta și care a agreat raportul de expertiză prin care s-au stabilit sumele pe care instanța le-a acordat cu titlu de despăgubire pentru pierderea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor expropriate. Acestea sunt aspecte de fapt, care excedează competenței Curții Constituționale, care, în cadrul controlului *a posteriori* de constituționalitate al legilor și al ordonanțelor Guvernului examinează textele de lege criticate prin comparare cu dispozițiile și principiile cuprinse în Legea fundamentală, astfel cum rezultă din prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992. Analizarea conduitei procesuale concrete a reprezentantului Ministerului Public, a modului în care acesta a înțeles să își exercite atribuțiile și a rațiunilor care l-au determinat să declanșeze controlul jurisdicțional prin promovarea căii de atac a apelului nu pot fi realizate de instanța de contencios constituțional pe calea controlului de constituționalitate.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Daniel Pițurlea și Violeta Pițurlea în Dosarul nr. 4.580/2/2015 (1.192/2015) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 noiembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 721

din 6 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Manoliu în Dosarul nr. 1.225/299/2015 al Judecătoria Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 216D/2016.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate, întrucât comparația pe care o face autorul excepției între persoanele care nu au fost condamnate și persoanele condamnate în temeiul Codului penal anterior nu poate justifica un tratament juridic egal, similar.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.225/299/2015, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal.** Excepția a fost ridicată de Constantin Manoliu într-o cauză penală în care autorul excepției a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice fără permis de conducere și refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține, în esență, că normele penale criticate nu dispun la fel pentru toți cetățenii țării, întrucât instituie o discriminare între persoanele care au săvârșit fapte penale și cele care nu au săvârșit fapte penale, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă cu privire la diferența de tratament între persoanele aflate în situații identice, comparabile sau similare. Apreciază că faptul de a fi condamnat în temeiul Codului penal anterior nu ar trebui să constituie un impediment în a beneficia de dispozițiile din actualul Cod penal referitoare la amânarea aplicării pedepsei, renunțarea la aplicarea pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

6. **Judecătoria Sectorului 1 București** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, diferențierile invocate de inculpat — autor al excepției — fiind justificate de rațiuni de politică penală, legiuitorul având posibilitatea de a restrânge aplicarea anumitor instituții în cazuri concrete, cum ar fi lipsa unor condamnări anterioare, disponibilitatea inculpatului de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, cuantumul pedepsei prevăzute de lege ori stabilită de instanță.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În motivarea punctului său de vedere arată că renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei și suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu reprezintă drepturi constituționale, ci o vocație acordată de legiuitor unei categorii de persoane care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală, însă există motive a se crede că, în considerarea persoanei acestora și a gravității faptei comise, neaplicarea, respectiv neexecutarea unei pedepse în regim de detenție, este în măsură să atingă scopul educațional și de reintegrare în mai mare măsură decât aplicarea sau executarea acesteia. Susține că, în măsura în care aceste prevederi se aplică în mod nediscriminatoriu tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică și nu afectează dreptul la un proces echitabil sau vreuna dintre componentele sale, aceste dispoziții reprezintă o opțiune de politică legislativă, a cărei reglementare constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică, revenind astfel legiuitorului infraconstituțional să decidă care sunt condițiile incidenței instituției renunțării la aplicarea pedepsei. Reține că legiuitorul a apreciat că, prin însăși situația premisă — comiterea unei infracțiuni de către o persoană care mai fusese anterior condamnată —, se justifică necesitatea și proporționalitatea cu situația care a determinat-o — cerințe ale art. 53 alin. (2) din Constituție — a aplicării unei pedepse privative de libertate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal sunt constituționale. Consideră că dispozițiile legale care stabilesc condițiile în care instanța de judecată poate face aplicarea unor instituții juridice, precum renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei ori suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu aduc nicio atingere principiului egalității în fața legii. Aceste condiții sunt de natură a demonstra o perseverență a infractorului în conduita antisocială, fie o gravitate mai mare a infracțiunii săvârșite, ceea ce împiedică sau limitează posibilitatea instanței de judecată de a dispune aplicarea unei astfel de măsuri. Totodată, condițiile reținute în textele legale criticate dau expresie dispozițiilor art. 74 din Codul penal care prevăd criteriile generale de individualizare a pedepsei, potrivit cărora stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și

cu pericolozitatea infractorului; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului și altele. Apreciază că motivele de neconstituționalitate nu pot fi reținute, Curtea Constituțională reținând în jurisprudența sa faptul că egalitatea în fața legii și a autorităților publice își găsește aplicarea doar atunci când părțile sunt în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și, deci, instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat. Când criteriul în funcție de care își găsește aplicarea un regim juridic sau altul are caracter obiectiv și rezonabil — cum este în cazul de față ipoteza săvârșirii ori nu a unei infracțiuni — iar nu subiectiv și arbitrar, fiind constituit de o anumită situație prevăzută de ipoteza normei și nu de apartenența sau de o calitate a persoanei privitor la care își găsește aplicarea, așadar *intuitu personae*, nu există temei pentru calificarea reglementării deduse controlului ca fiind discriminatorie, deci contrară normei constituționale de referință. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 192 din 31 mai 2005.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal, având următorul conținut:

— Art. 80 alin. (2) lit. a) — „*Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei*”: „(2) Nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă:

a) *infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;*”;

— Art. 83 alin. (1) lit. b) — „*Condițiile amânării aplicării pedepsei*”: „(1) *Instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: [...] b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;*”;

— Art. 91 alin. (1) lit. a) — „*Condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere*”: „(1) *Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;*”.

13. Autorul excepției susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

14. Curtea observă că autorul a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal în soluționarea cauzei penale în care a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe

drumurile publice fără permis de conducere și refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice. Potrivit Încheierii din 9 decembrie 2015, pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București — pag. 2 —, prin care a fost sesizată Curtea Constituțională cu prezenta excepție de neconstituționalitate, „în speța dedusă judecătii se invocă neconstituționalitatea dispozițiilor cuprinse în Codul penal ale căror efecte se produc începând cu data de 1 februarie 2014, excepția invocată are legătură cu soluționarea prezentei cauze sub aspectul individualizării unei eventuale pedepse [...]” De asemenea, în notele scrise aflate la dosarul cauzei, autorul excepției susține că a mai fost condamnat, în baza vechiului Cod penal. În aceste condiții, Curtea reține că normele penale criticate au „*legătură cu soluționarea cauzei*”, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a) din Codul penal au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 407 din 16 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 28 iulie 2016, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, și a constatat că normele penale care reglementează cu privire la condițiile renunțării la aplicarea pedepsei în ipoteza în care infractorul a mai suferit anterior o condamnare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

16. Cu privire la instituția renunțării la aplicarea pedepsei, Curtea a reținut, în paragrafele 14—17 ale deciziei precitate, că renunțarea la aplicarea pedepsei este o instituție nouă, care nu are corespondent în Codul penal anterior, și care constă în facultatea recunoscută instanței de judecată de a renunța definitiv la stabilirea și aplicarea unei pedepse pentru o persoană găsită vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, pentru resocializarea căreia — ținând seama de gravitatea infracțiunii, de persoana infractorului și de conduita avută de acesta anterior și ulterior comiterii faptei — este suficientă aplicarea unui avertisment. Rațiunea renunțării la aplicarea pedepsei o reprezintă săvârșirea unor fapte infracționale care au o gravitate redusă, infractorul putând fi exonerat de la aplicarea unei pedepse, fiind suficiente constatarea faptelor și atenționarea infractorului cu privire la conduita viitoare.

17. Curtea a observat, totodată, că prevederi similare se regăseau în art. 18¹ din Codul penal din 1969, care aveau drept rațiune nepedepsirea infractorului pentru lipsa pericolului social concret al faptei, în condițiile atingerii minime a valorilor apărute prin lege. Curtea a observat însă că, pentru a se renunța la aplicarea pedepsei, Codul penal actual reglementează, în art. 80, noi criterii cu privire la fapta și la persoana infractorului. Așadar, în vechiul Cod penal, fapta care nu prezenta pericolul social al unei infracțiuni nu constituia infracțiune, pe când, în noul Cod penal, cu privire la fapta, deși aceasta este infracțiune, s-ar putea renunța la aplicarea pedepsei, această din urmă operațiune fiind la latitudinea instanței de judecată care va dispune în condițiile prevăzute de art. 80 din Codul penal.

18. Curtea a reținut, de asemenea, că, pentru ca instanța să poată dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, trebuie să fie îndeplinite condițiile pozitive referitoare la gravitatea redusă a infracțiunii și la conduita infractorului, reglementate în art. 80 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, renunțarea la aplicarea pedepsei nefiind un drept al infractorului, ci o facultate a instanței de judecată care apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportună din cauza consecințelor pe care le-ar avea cu privire la persoana acestuia. Curtea a constatat, totodată, că renunțarea la aplicarea pedepsei nu este exclusiv o exprimare a voinței instanței de judecată, actualul Cod penal stabilind, de asemenea, în art. 80 alin. (2), condiții negative cu privire la persoana infractorului sau cu privire la limita maximă specială a pedepsei pentru care se poate aplica, față de prevederile

art. 18¹ din Codul penal din 1969, care țineau seama doar de gradul de pericol social concret al faptei, așadar de modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care s-a săvârșit fapta, de urmarea produsă ori care s-ar fi putut produce, toate aceste din urmă criterii ce ținneau de pericolul social al faptei fiind apreciate de instanță.

19. Curtea a observat că art. 80 alin. (2) lit. a)—d) din Codul penal reglementează situațiile în prezența cărora instanța nu poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, acestea fiind condiții ce țin de persoana infractorului, precum și de pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită. Una dintre condițiile negative referitoare la conduita infractorului anterioară săvârșirii faptei este reglementată în art. 80 alin. (2) lit. a) din Codul penal, care stabilește că nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) — faptele nu mai sunt prevăzute de legea penală și lit. b) — infracțiunile amnistiate sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare.

20. În motivarea soluției de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. a) din Codul penal, Curtea a reținut, în esență, în paragraful 27 al Deciziei nr. 407 din 16 iunie 2016, că legiuitorul a urmărit ca noul Cod penal să ofere instrumente mult mai eficiente pentru individualizarea și sancționarea pluralității de infracțiuni, așa încât norma penală în vigoare răspunde unei puternice exigențe sociale, de a reglementa mai sever tratamentul sancționator al celui care repetă comportamentul infracțional, stabilirea condițiilor în care instanța de judecată poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei intrând în atribuțiile Parlamentului, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării.

21. În ceea ce privește dispozițiile art. 83 alin. (1) lit. b) din Codul penal, criticate, de asemenea, în prezenta cauză, Curtea reține că amânarea aplicării pedepsei este o instituție juridico-penală nouă, o modalitate de individualizare a pedepsei care nu se regăsea în vechiul Cod penal și care poate fi aplicată de instanța de judecată dacă sunt întrunite condițiile legale, atunci când scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia, instanța stabilind un termen de supraveghere a conduitei condamnatului. Art. 83 din Codul penal reglementează condițiile amânării aplicării pedepsei, acestea privind gravitatea infracțiunii săvârșite, cuantumul pedepsei stabilite de instanță, conduita anterioară a infractorului și acordul acestuia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității. Condițiile care privesc persoana infractorului sunt destinate să contribuie la formarea aprecierii instanței că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, printre acestea fiind prevăzută, în art. 83 alin. (1) lit. b) din Codul penal, condiția ca infractorul să nu fi fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare (faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală, infracțiunile amnistiate sau pentru care a intervenit reabilitarea și s-a împlinit termenul de reabilitare).

22. Cât privește dispozițiile art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal, criticate în prezenta cauză, Curtea reține că acestea reglementează condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere atât în cazul săvârșirii unei infracțiuni unice, cât și în ipoteza concursului de infracțiuni, norma penală stabilind ca pedeapsa aplicată să fie închisoarea de cel mult 3 ani. Prevederi similare, în cazul săvârșirii unui concurs de infracțiuni, se regăseau în art. 86¹ alin. (2) din Codul penal anterior. Curtea reține că suspendarea executării sub supraveghere constituie o măsură de individualizare judiciară a pedepsei închisorii — din punctul de vedere al executării acesteia — care permite instanței de judecată ca, prin hotărârea de condamnare, să suspende

executarea efectivă, prin privare de libertate, a pedepsei închisorii aplicate condamnatului, pe durata unui termen de supraveghere, pe parcursul căruia persoana condamnată să fie supusă unui ansamblu de măsuri de supraveghere și obligații.

23. Față de criticile autorului excepției, reținute sintetic în paragraful 5 al prezentei decizii, Curtea constată că, în jurisprudența sa constantă, a stabilit că principiul constituțional al egalității în fața legii și a autorităților publice nu presupune egalitatea de tratament juridic aplicat unei categorii de cetățeni în comparație cu alta, astfel încât el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții juridice diferite pentru situații diferite (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). În același mod, în aceeași decizie precitată, s-a reținut că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, sau Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015). Totodată, Curtea a subliniat, în mod constant, în jurisprudența sa, că pentru situații juridice diferite legiuitorul poate institui un regim juridic diferit, fără a încălca, în acest fel, principiul constituțional al egalității în drepturi (a se vedea Decizia nr. 365 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 6 august 2014, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 276 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din data de 19 martie 2009).

24. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii, potrivit căreia principiul egalității de tratament impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (a se vedea Hotărârea din 12 iulie 2005, pronunțată în Cauza *Alliance for Natural Health și alții*, cauzele conexate C-154/04 și C-155/04, paragraful 115, și Hotărârea din 16 decembrie 2008, pronunțată în Cauza *Arcelor Atlantique și Lorraine și alții*, C-127/07, paragraful 23). Considerente identice cu privire la principiul egalității de tratament se regăsesc și în Hotărârea Tribunalului (camera a opta) din 12 iunie 2015, pronunțată în Cauza *Health Food Manufacturers' Association și alții/Comisia*, T-296/12, paragraful 113.

25. Or, Curtea constată că, în cauza pendinte, persoanele care au săvârșit fapte penale, pe de o parte, și persoanele care nu au săvârșit fapte penale, pe de altă parte, se află în situații juridice care diferă în mod obiectiv, astfel încât și tratamentul juridic instituit nu poate fi decât diferit, persoanelor care nu au săvârșit fapte penale nefiindu-le *ab initio* aplicabile normele penale criticate. De asemenea, Curtea constată că normele legale criticate se aplică doar subiectelor de drept supuse incidentei lor — respectiv persoanelor care au săvârșit fapte penale și care se află în ipoteza normei, neoperând nicio distincție între acestea, susținerea pretinsului său caracter discriminatoriu fiind lipsită de temei.

26. Totodată, considerentele Deciziei nr. 407 din 16 iunie 2016, reținute în paragraful 27 al acesteia, se aplică *mutatis mutandis* și în ceea ce privește amânarea aplicării pedepsei și suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Manoliu în Dosarul nr. 1.225/299/2015 al Judecătoriei Sectorului 1 București și constată că dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a), art. 83 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 722

din 6 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Filofteia Ciobanu, în Dosarul nr. 4.874/62/2015 al Tribunalului Brașov — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 218D/2016.

2. La apelul nominal răspunde autoarea excepției și partea Meliton Toma. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, autoarea excepției a comunicat cerere de acordare a unui nou termen de judecată pentru ca instanța de control constituțional să solicite instanței de fond dosarul cauzei și înregistrarea ședinței de judecată din 21 ianuarie 2016, dată la care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, să solicite Administrației Naționale de Meteorologie București să comunice o listă oficială cu privire la temperatura minimă din Brașov pentru fiecare zi din sezonul rece, începând cu luna noiembrie 2012 și până în prezent, să solicite Frontului Salvării

Naționale, Consiliului Provizoriu de Uniune Națională, Asociației Revoluționarilor să precizeze dacă între idealurile Revoluției din 1989 se află și sistarea instalației de încălzire pentru locuințele persoanelor cu venit mic, să solicite Comisiei Europene și Curții de Justiție a Uniunii Europene un punct de vedere cu privire la sistemul juridic al celorlalte state din Uniunea Europeană referitor la sistarea instalației de încălzire a locuinței și posibilitatea blocării judecării pe fond a cauzelor referitoare la sistarea instalației de încălzire a locuințelor consumatorilor vulnerabili financiar. De asemenea, la dosar, autoarea a depus fotografii ale instalației de încălzire și copii ale dispozițiilor primarului municipiului Brașov, din anii 2011—2013, prin care i-a fost aprobat ajutorul lunar pentru încălzirea locuinței.

4. Având cuvântul cu privire la cererea de amânare formulată de autoare, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea acesteia. De asemenea, partea prezentă solicită respingerea cererii de acordare a unui nou termen de judecată. Autoarea excepției formulează obiecțiuni cu privire la referatul magistratului-asistent, având în vedere că acesta a dat citire, în mod sintetic, cererii sale de amânare.

5. Curtea respinge cererea de acordare a unui nou termen de judecată, formulată de autoarea excepției.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autoarei excepției care reiterează motivele de neconstituționalitate reținute în actul de sesizare a instanței de control constituțional, face referire la situația de fapt din dosarul de fond și, totodată, invocă, în plus față de criticile reținute în actul de sesizare, ca temei al excepției de neconstituționalitate și dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

7. Partea Meliton Toma face referire la situația de fapt din dosarul de fond și apreciază că sesizarea instanței de control constituțional este neavenită.

8. Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită respingerea, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate, întrucât niciun argument invocat de către autoare nu susține neconstituționalitatea textului de lege criticat. Apreciază că, în cauză, sunt incidente soluția și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 126 din 3 martie 2016.

9. Autoarea excepției formulează cerere de amânare a pronunțării cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată. Partea prezentă și reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită respingerea cererii de amânare a pronunțării.

10. Curtea respinge cererea de amânare a pronunțării cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

11. Prin Sentința penală nr. 6/S din 21 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.874/62/2015, **Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Filoftea Ciobanu în cadrul cauzei penale având ca obiect cererea de revizuire formulată de autoare cu privire la încheierile de ședință nr. 95 din 15 mai 2014 și nr. 160 din 1 august 2014, pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul penal nr. 1.646/62/2014 al Tribunalului Brașov.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost reținută de către instanța de judecată în încheierea de sesizare, autoarea susține că dispozițiile art. 452 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale în măsura în care nu permit formularea cererii de revizuire împotriva unor încheieri de cameră preliminară. Arată că termenul de „hotărâre” cuprinde toate hotărârile date de instanța penală, deci și încheierile pronunțate de instanță în cameră preliminară, acestea din urmă fiind de asemenea „hotărâri”, întrucât sunt definitive, prin urmare întrunesc condițiile de hotărâre definitivă. Susține că prevederile art. 452 din Codul de procedură penală încalcă prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dispozițiile constituționale ale art. 21 și sunt în contradicție cu o serie de articole din Codul penal și Codul de procedură penală privind protecția drepturilor fundamentale, acestea din urmă nefiind precizate de către autoare.

13. **Tribunalul Brașov — Secția penală** își exprimă opinia în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate. În susținerea acestei soluții arată că limitarea, reglementată de norma procesual penală criticată, la hotărârile care privesc fondul cauzei ține de însăși calea de atac a revizurii care este extraordinară și de retractare, ca atare trebuie să poată fi exercitată numai împotriva hotărârilor prin care se rezolvă fondul cauzei. Apreciază că, prin aceasta, nu este încălcat dreptul la un proces echitabil și nici liberul acces la justiție.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

15. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală este neîntemeiată. În acest sens reține că normele de reglementare a competenței instanțelor judecătorești, a gradelor de jurisdicție, precum și a căilor de atac constituie reguli de procedură a căror stabilire, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, se

poate face numai prin lege. Potrivit art. 129 alin. (2) din Constituție, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile legii. Reamintește că jurisprudența constantă a Curții Constituționale este în sensul că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate gradele de jurisdicție. Acest drept poate fi supus unor condiționări de fond și formă, iar existența uneia ori a mai multor căi de atac nu este impusă, pentru toate cazurile, nici de Constituție și nici de vreun tratat internațional la care România este parte. Apreciază că dispozițiile legale criticate sunt în acord cu prevederile constituționale ale art. 21, câtă vreme acestea nu împiedică părțile interesate să apeleze la o instanță de judecată care să se bucure de jurisdicție deplină, adică să analizeze cauza atât în ceea ce privește aspectele de fapt, cât și cele de drept, nici nu limitează dreptul acestora de a fi apărate, de a promova căile ordinare de atac prevăzute de lege și în condițiile prevăzute de aceasta, putând să se prevaleze de toate garanțiile procesuale specifice unui proces echitabil. Consideră că motivele invocate de autoarea excepției — respectiv pretinsa invocare de către reprezentantul Ministerului Public a împrejurării că doar hotărârile definitive care evocă fondul ar fi supuse revizurii —, sunt aspecte ce țin de aplicarea legii, astfel încât acestea nu constituie motive de neconstituționalitate a dispozițiilor legale criticate.

16. **Avocatul Poporului** își exprimă punctul de vedere în sensul că dispozițiile art. 452 din Codul de procedură penală sunt constituționale. Face referire la Decizia Curții nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, și invocă considerentele din paragrafele 43, 44 ale deciziei precitate, potrivit cărora revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive care conțin o rezolvare a fondului cauzei, deoarece prin revizuire se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, or, asemenea erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale. Sunt hotărâri prin care se rezolvă fondul cauzei acelea prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept penal substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal. Cu alte cuvinte, prin rezolvarea fondului cauzei, instanța penală rezolvă acțiunea penală și pronunță, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal. Practica judiciară a stabilit că pot fi atacate pe calea revizurii numai hotărârile definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei prin condamnare, achitare sau încetarea procesului penal, aceste considerente de principiu regăsindu-se și în Decizia nr. XVII din 19 martie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite în soluționarea unui recurs în interesul legii. La acestea se adaugă și soluțiile de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei, întrucât și în aceste ipoteze instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, potrivit art. 396 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală. Prin urmare, Curtea a reținut că cererea de revizuire a unei hotărâri definitive prin care nu s-a soluționat fondul cauzei este inadmisibilă. Astfel, în practica judiciară anterioară actualului Cod de procedură penală, s-a stabilit că cererea de revizuire îndreptată împotriva unei hotărâri judecătorești definitive, prin care a fost soluționată plângerea împotriva actelor procurorului de netrimitere în judecată, este inadmisibilă. În plus, potrivit prevederilor art. 129 din Constituție, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Așa fiind, în privința condițiilor de exercitare a căilor de atac, legiuitorul poate să reglementeze categoria persoanelor care pot exercita căile de atac, hotărârile supuse acestora, termenele de declarare, forma în care trebuie

făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, astfel cum prevede art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile scrise depuse de autoare în timpul deliberării asupra cauzei, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate, potrivit încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 452 din Codul de procedură penală, având următorul conținut: „(1) *Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.*”

(2) *Când o hotărâre privește mai multe infracțiuni sau mai multe persoane, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.*”

20. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală, autoarea excepției invocă dispozițiile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil, precum și dispozițiile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

21. Curtea observă că Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală prin Sentința penală nr. 6/S din 21 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.874/62/2015, prin care a respins, ca inadmisibilă, revizuirea formulată de autoarea excepției cu privire la încheierile de ședință nr. 95 din 15 mai 2014 și nr. 160 din 1 august 2014, pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul penal nr. 1.646/62/2014 al Tribunalului Brașov. Curtea reține că prin Decizia nr. 203 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 14 mai 2012, a statuat că „o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o acțiune *ab initio* inadmisibilă este, de asemenea, inadmisibilă în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția.” Aceasta, deoarece indiferent de soluția pronunțată de Curtea Constituțională referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată într-o cauză *ab initio* inadmisibilă, decizia sa nu va produce niciun efect cu privire la o astfel de cauză.

22. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 din Codul de procedură penală, Curtea reține că, în cauza de față, dispozițiile legale care determină soluția de inadmisibilitate în privința cauzei în care a fost ridicată excepția sunt cele ale art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă*”. În aceste condiții, Curtea constată că doar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală are legătură cu soluționarea cauzei în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

republicată, Curtea putându-și exercita controlul de constituționalitate.

23. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 alin. (2) din Codul de procedură penală potrivit căruia „*Când o hotărâre privește mai multe infracțiuni sau mai multe persoane, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori*”, având în vedere cauza în care a fost invocată excepția, în care încheierile din camera preliminară atacate prin formularea cererii de revizuire nu privesc mai multe infracțiuni și mai multe persoane și, ținând cont de susținerile autoarei excepției, Curtea constată că acestea nu au legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția urmând a fi respinsă ca inadmisibilă.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală, Curtea reține că aceste prevederi au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici identice, prin Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, reținând în paragrafele 42—45, că autorul excepției este nemulțumit de faptul că pot fi supuse revizuirii doar hotărârile judecătorești definitive, prin care a fost soluționat fondul cauzei, iar nu și încheierile prin care s-a dispus cu privire la măsuri preventive privative de libertate — în prezenta cauză încheierile atacate sunt pronunțate de judecătorul de cameră preliminară. Cu privire la această critică, Curtea a reținut că revizuirea este o cale extraordinară de atac ce poate fi exercitată numai împotriva hotărârilor judecătorești definitive pronunțate de instanțele penale, indiferent dacă acestea au rămas definitive la prima instanță — sentințe — sau la instanța de apel — decizii. Totodată, cât privește hotărârile pronunțate anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, acestea puteau rămâne definitive și la instanța de recurs (decizii). Curtea a reținut că în același sens reglementau și normele procesual penale anterioare, respectiv art. 393 alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, care stabilea că pot fi supuse revizuirii hotărârile judecătorești definitive, atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. De asemenea, referindu-se la hotărârile care pot fi supuse revizuirii, Codul de procedură penală din 1936, republicat, le caracteriza ca „*nesusceptibile de a mai fi atacate pe vreo altă cale ordinară sau extraordinară de atac*” (art. 417).

25. Curtea a reținut, totodată, că revizuirea privește numai hotărârile judecătorești definitive care conțin o rezolvare a fondului cauzei, deoarece prin revizuire se urmărește înlăturarea erorilor de fapt pe care le conțin hotărârile judecătorești, or, asemenea erori pot fi întâlnite numai în hotărârile care rezolvă fondul cauzei penale. Sunt hotărâri prin care se rezolvă fondul cauzei acelea prin care instanța se pronunță asupra raportului juridic de drept penal substanțial și asupra raportului juridic procesual penal principal. Cu alte cuvinte, prin rezolvarea fondului cauzei, instanța penală rezolvă acțiunea penală și pronunță, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal. Practica judiciară a stabilit că pot fi atacate pe calea revizuirii numai hotărârile definitive prin care s-a soluționat fondul cauzei prin condamnare, achitare sau încetarea procesului penal, aceste considerente de principiu regăsindu-se și în Decizia nr. XVII din 19 martie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite în soluționarea unui recurs în interesul legii. Curtea a reținut că, la acestea, se adaugă și soluțiile de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei, întrucât și în aceste ipoteze instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, potrivit art. 396 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală.

26. Prin urmare, Curtea a reținut că cererea de revizuire a unei hotărâri definitive prin care nu s-a soluționat fondul cauzei este inadmisibilă. Astfel, Curtea a observat că, în practica judiciară anterioară actualului Cod de procedură penală, s-a stabilit că cererea de revizuire îndreptată împotriva unei hotărâri judecătorești definitive, prin care a fost soluționată plângerea împotriva actelor procurorului de netrimitere în judecată, este inadmisibilă. Curtea a reținut, de asemenea, că sunt hotărâri care nu rezolvă fondul cauzei toate încheierile date pe parcursul judecării, sentințele de dezinvestire, hotărârile prin care se admite sau se respinge o cerere de recuzare.

27. Având în vedere cele arătate, față de critica autorului excepției, Curtea a reținut că, potrivit prevederilor art. 129 din Constituție, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Așa fiind, în privința condițiilor de exercitare a căilor de atac, legiuitorul poate să reglementeze categoria persoanelor care pot exercita căile de atac, hotărârile supuse acestora, termenele de declarare, forma în care trebuie făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, astfel cum prevede art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. În aceste condiții, având în vedere caracterul revizuirii de cale de atac extraordinară ce poate fi exercitată în condiții procedurale stricte și ținând cont că legiuitorul, în virtutea rolului său constituțional consacrat de art. 126 alin. (2) și art. 129 din Legea fundamentală, poate stabili, prin lege, procedura de judecată și modalitatea de exercitare a căilor de atac, cu condiția respectării normelor și principiilor privind drepturile și libertățile fundamentale și a celorlalte principii consacrate prin Legea fundamentală, Curtea Constituțională fiind competentă a cenzura norma legală numai în măsura în care se aduce atingere acestora din urmă, excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală a fost respinsă ca neîntemeiată.

28. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a modifica jurisprudența Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei precitate sunt aplicabile și în prezenta cauză.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 452 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Filofteia Ciobanu, în Dosarul nr. 4.874/62/2015 al Tribunalului Brașov — Secția penală.

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 6 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ORDIN

pentru aprobarea programelor sportive de utilitate publică și a Metodologiei privind finanțarea federațiilor sportive naționale de către Ministerul Tineretului și Sportului în anul 2017

Având în vedere:

— art. 69 și art. 71 alin. (1) lit. a) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 54 din Regulamentul de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 884/2001;

— art. 1 și art. 2 alin. (1) din Normele financiare pentru activitatea sportivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.447/2007, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 311/2003 privind aprobarea înființării pe lângă Ministerul Tineretului și Sportului a unei activități finanțate integral din venituri proprii, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul Direcției generale sport nr. 175 din 16 ianuarie 2017,
în baza art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 11/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul tineretului și sportului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programele sportive de utilitate publică destinate finanțării federațiilor sportive naționale în anul 2017, conform anexei A.

Art. 2. — Se aprobă Metodologia privind finanțarea federațiilor sportive naționale de către Ministerul Tineretului și Sportului, în anul 2017, conform anexei B.

Art. 3. — Anexele A și B*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Direcțiile, serviciile, compartimentele de specialitate din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului și federațiile sportive naționale vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 6. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului tineretului și sportului nr. 1.124/2015 pentru aprobarea programelor sportive de utilitate publică și a metodologiei privind finanțarea federațiilor sportive naționale de către Ministerul Tineretului și Sportului, în anul 2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 și 936 bis din 17 decembrie 2015, precum și orice altă dispoziție contrară.

Ministrul tineretului și sportului,
Marius-Alexandru Dunca

București, 17 ianuarie 2017.
Nr. 49.

*) Anexele A și B se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ORDIN

privind prelungirea aplicării în perioada 1 ianuarie 2017—28 februarie 2017 a Ordinului ministrului justiției nr. 820/C/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea majorării pentru lucrări de excepție sau misiuni speciale funcționarilor publici cu statut special și personalului civil din sistemul administrației penitenciare și a Ordinului ministrului justiției nr. 821/C/2015 privind condițiile de acordare a majorării salariale pentru funcționarii publici cu statut special și personalul civil din sistemul administrației penitenciare care desfășoară activități în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează

În temeiul prevederilor art. 7 alin. (2) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, având în vedere art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. — Prevederile Ordinului ministrului justiției nr. 820/C/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea majorării pentru lucrări de excepție sau misiuni speciale funcționarilor publici cu statut special și personalului civil din sistemul administrației penitenciare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 12 martie 2015, și ale Ordinului ministrului justiției nr. 821/C/2015 privind condițiile de acordare a majorării salariale pentru funcționarii publici cu statut special și

personalul civil din sistemul administrației penitenciare care desfășoară activități în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 12 martie 2015, se aplică în mod corespunzător și pentru perioada 1 ianuarie 2017—28 februarie 2017.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul justiției,
Gabriela Scutea,
secretar de stat

București, 11 ianuarie 2017.
Nr. 103/C.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

